

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitor egyzetű hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt. minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pá-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Szezon előtt.

Itt az ősz Beköszöntött a hervadás, az elmúlás évszaka. Maholnap megdermed az élet a nagy természet birodalmában.

Milyen jó, hogy a szellemi élet nem áll e kérielhetlen természeti törvény hatása alatt. Mennyire szükségünk van arra, hogy a mikor már lelkünket nem gyönyörködtetheti, nem üdítetheti fel az aranyos napsugár, virágillatos erdő, daloló madár, akkor az emberi lelket nemesítő, szórakoztató művészetek megannyi ága igyekszik pótolni azt, mit a tavasz, a nyár elmúltával veszítettünk.

Milyen drága kincse a mi Eperjesünknek is az a közel negyedszázados multa visszatekintő s a tudományt és művészetet szolgáló csarnok, mely a mogorva ősz, a fagyos télben napsugara művelt társadalmunk életének.

Úgy kell lenni, hogy ez a csarnok nemsokára megnyílik s minden különbség nélkül fogadja be Eperjes város társadalmának szellemi élvezetekre vágyó tagjait. Így kell lenni, mert ennek a csarnoknak önzetlen buzgó őrei az elmúlt hét folyamán komoly tanácskozásokat folytattak az iránt, hogy lelkünk ezen az elközelgő téli évadban is a lehetőségig feltalálja, megkapja az ő megszokott táplálékát.

Bizonyára mondanunk sem kell, hogy szellemi életünknek ez a helyi központja *Széchenyi-körünk*.

Lapunk más helyén értesítjük olvasó közönségünket arról, hogy Széchenyi-körünk vezetősége milyen előkészületeket tett a lefolyt héten a közeledő szezonra való tekintettel s ezek alapján — bár Körünknek nyári működése sem mutat kihalt telet — megnyugtató reménnyel várjuk Körünk életében a

közeledő kikeletet, mely nemesebb érzelmeink vágyainak lesz a megvalósulása.

Szilárd meggyőződésünk nekünk az, hogy Körünknek jövője — jóllehet annak vezetésében, az egyes fontosabb tisztségek betöltésében, jelentékeny változás áll be — méltó lesz az eddigi multhoz, sőt azt a fejlődést, haladást fogja felmutatni, a mely egy, már megízmosodott, a próbát kiállott intézménynél természetszerű. Okunk van ebben bízni azért is, mert munkás, ahhoz értő, magában az erkölcsi sikerben legnagyobb jutalmat látó férfiak fogják ezentúl is vezetni a Kör ügyeit; másrészt pedig azért is, mert a vidéki közművelődési egyesületeknél szinte példátlan, nagyszámú, művelt közönséget látunk Széchenyi-körünk tagjai sorában.

Annak dacára azonban, hogy a Széchenyi-kör közönségét a társadalomnak legszélesebb látkörű eleme alkotja, nem tartjuk feleslegesnek s indokolatlannak most, a közeledő szezon küszöbén, őszinte jóakarattal felhívni a Kör tagjainak, sőt városunk megannyi, közügyet szolgáló tényezőinek figyelmét arra, miszerint — még a jogosult kritika határai között is — ne feledkezzenek meg egy pillanatra sem arról a magasos végcélről, melyet egykor nem is remélt színvonalra emelkedett Széchenyi-körünk ebben az aránylag kicsiny városban oly következetességgel s eltagadhatatlan sikerrel elérni törekszik. Ha pedig nem feledkeznek meg erről az eszményi szép célról s az annak eléréséhez mindinkább közelebb vivő sikerekről, akkor ne feledkezzenek meg azokról az önzetlen munkásokról sem, a kik — nem mondják bár, de — talán csak maguk tudják, hogy mennyi kitarást igényel s mennyi életerőt fogyaszt el Széchenyi-körünk, köz-

művelődésünk szent oltárainak lelkiismeretes, hűséges szolgálata.

Nem akarunk mostan részletesen kiterjeszkedni azokra a tapasztalatokra, a melyeket — hogy egyebet ne említsünk — a Kör estéin is, pl. a hangversenyek végső számánál, a közönség némely részének magatartását, türelmetlen távozását illetőleg szereztünk. A közönség érdekében fáradozó vezetőség és a szereplők önzetlen lelkesedését, ambícióját — lehet, hogy akaratlanul — de mindenesetre lohasztani segít annak még csak látszata is, hogy fáradozásuk méltányolva nincsen.

Kérjük azért közönségünket, hogy annak helyén és módja szerint alkalmazzon kritikát a Kör működésével szemben, mert hiszen e nélkül tökéletesedés nem képzelhető; a ki a kritikára hivatottnak érzi magát, mondja el azt nyíltan, de jóakarattal, s legyen azon, hogy aktív működésével is csökkentse a fogyatkozásokat. Viszont azonban elismerésünket nemcsak a Kör belételeiben, hanem a nyilvános életben is viszonzásul s jutalmul adjuk meg érdemök szerint mindazoknak, a kik göröngyös utakon önzetlen fákvavivői szellemi életünknek, közművelődésünk szent ügyének!

Vármegyénk és városaink.

A vm. állandó-választmány gyűlése. Az okt. 18-ikán egybehívott rendkívüli közgyűlés előkészítése céljából október 18-ikán délelőtt 10 órakor a vármegyháza kisebb tanácstermében állandó-választmányi ülés fog tartatni.

Rendkívüli törvényhatósági közgyűlés. A legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1902. évre megállapított névjegyzékének tudomásul vétele és a folyó év végével lejáró megbízatással bíró választott-bizottsági tagok helyeinek betöltése iránti intézkedések meg-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

CLAIRE SZERELME.

— ELŐSZÓLÁS. — (Folytatás.)
Írta: Csengey Gusztáv.

— Köszönöm, Claire! Ön nemesen szólt, javamat kívánja s úgy látszik, ismeri a világot, hogy annak becsülését a szereplés követelésétől nem tudja elválasztani. Ez más szóval annyit tesz, mint divatba jönni vagy legalább úszni az árral. Szabad egy őszinte valamást tennem?

— Gyónni akar? Nem mertem remélni.

— Magam sem hittem, hogy megtegyem valakinek De ön kivétel.

— Nos? Hisz eddig még oly keveset tudok önről s e kevésben is van valami, a mi...

— A mi egy kissé bizarr, úgy-e? Nos, ha elárulom önnek, hogy ez előtt tíz évvel én is szeretetreméltó, élénk világfi voltam s most azt tapasztalja rajtam, hogy jómódú vagyonos helyzetem dacára, minden egyéb fontosabb rám nézve, mint az emberek véleménye, be fogja látni, hogy világfi koromtól ez újabb fordulatig valaminek kellett történni, úgy-e bár?

— Csakugyan, e különös fordulatot nem tudom megérteni.

— Lássá, meg akarom gyónni önnek, talán megérti.

— Talán?

— Mondjuk bizonyosan. Ön ma Claire t játszott, lesz hozzá hangulata, hogy megértsen. Nem akar még hazamenni?

— Nem, hisz lássa, még senki sem mozdul.

— Jó. De ha én gyónok, remélhetem-e az abszolúciót?

— A gyónástól függ. Valljon töredelmesen.

— Legyen! Kedves Claire, ez előtt tíz évvel léptem az önálló emberek sorába Szépen kezdtem az életet? tekintélyes vagyon birtokába jutottam, ifjú voltam és csupa lelkesedés, csupa ideál. Kell ezt magyarázni?

— Óh nem, nem! Csak folytassa.

— Más is volt olyan, mint én, nincs benne semmi különös.

— Csak az, hogy ön nagyobb tehetség volt, mint mások.

— Meglehet. Magam is éreztem az égiek csókját homlokomon. Birtokom egy kis falu mellett feküdt.

— Hol egy kedves fiatal leány is volt, úgy-e bár?

— Egy kedves gyermeklányka, birtokos szomszédom leánya, ki az én lelke hatása alatt nőtt fel, ki oly odaadó bizalommal s szeretettel csüggött rajtam, míg gyermek volt.

— És aztán nem?

— Ne siessünk a végére, Claire. Történetem úgyis rövid lesz. E gyermeknek szenteltem egész életemet, szívem vérével tápláltam, mint kicsinyét a pelikán. Ez a gyermek úgy a szívemhez nőtt, hogy nélküle lélekzeni sem tudtam. Mindent érte tettem, olvasmányaimat neki válogattam ki. Lassanként elhagytam érte a vilá-

got s az ő köre lett egész világom. Az ilyen lassú érzélem nagyon erősen szokott meggyökerezni.

— És a kis leány?

— Nagy leány lett, belenőtt az életbe s mentől fejlettebb lett, annál messzebb vonult el tőlem szíve.

— Csodálatos!

— Éppen nem Nagyon egyszerű. Megszokta bennem csak a jó bácsit látni. Mikor aztán az én mindig forróbb érzelmeknek tudatára jött, a férfit nem találta elég érdekesnek. Ízlés dolga az egész Lassan-lassan meg kellett győződnöm róla, hogy e nőre nem tudok többé hatni. Egészen elhídegtül irántam.

— Sajátságos! Alig hihetem. A hosszú évek mély bensősége egészen elveszett volna? Hátha csalódott, kedves barátom?! Ön nagyon skrupulózus ember.

— Ne higye, nem csalódtam. Mikor azt láttam, hogy a boldogság szép reményének vége, meg akartam legalább e szép remény romjait menteni. Ha szerelmét nem tudtam megnyerni, talán bírom még becsülését. A barátság alapján is támadhat tartós viszony. Megkértem kezét.

— Nos?

— Elutasított.

— Talán mást szeret?

— Lehet. De akkor ez az érzés nagyon reménytelen természetű, mert elhatározta, hogy nem fog férjhez menni. Most már abban a stádiumban van, mikor a nő már kezdi magát elhanyagolni. Bizonyos cinizmus vett rajta erőt, egészen beleélté magát a vén-

tétele céljából október 18-án délelőtt 11 órakor a vármegyeháza tanácstermében rendkívüli törvényhatósági közgyűlés fog tartatni.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet igazgatóválasztmánya október 7-ikén tartotta gyűlését *Kubinyi Albert* elnökle alatt. A gyűlés számos folyóügyet intézett el, s különös gonddal és buzgalommal intézkedett az évi gyűjtésnek a foganatosítása tekintetében. Tudvalevő dolog, hogy az évi gyűjtés az egyet költségvetésében állandóan mintegy 1600 koronányi bevételi összeget jelent. Ezen az alapon fejtegette dr. *Horváth Ödön* titkár a gyűlés előtt a gyűjtés minél nagyobb buzgalommal való eszközölésének nagy fontosságát. A tíz darab gyűjtőkönnyvet az egyet nemeslelkű igazgatóválasztmányi tagjai között szétosztották, a kik a legközelebbi napokban fognak, — eléggé meg sem becsülhető áldozatkészséggel, — bekopogtatni a nemesszívó emberbarátokhoz, támogatást kérve e negyven év óta oly áldásosan működő derék egyesület iránt — «az emberszeretet nevében!»

Tanügyi törvények végrehajtásának eredménye Sárosvármegyében. A m. kir. miniszterelnökhöz intézett s az 1900. évre szóló jelentése szerint a vármegyei tanítói állomások törvényes legkisebb javadalmazása csak oly kisebb községekben nincs biztosítva, melyekben az iskola évek óta szünetel és csak névleg áll fenn. Ezek száma csekély. 62 róm. kath., 79 gör. kath., 12 ág. hitv. ev. és 5 izraelita; összesen 158 tanítói állomás javadalmazásának kiegészítésére 43,711 korona államsegély van engedélyezve. 155 tanítói állomásnál van 800 korona fizetés kiegészítésére államsegély engedélyezve. 141 állomásnál van egyenként 120 kor.-nál nagyobb államsegély engedélyezve. A tanítók évtőlódós pótléka minden iskolánál, melynél arra igényvel bíró tanító működik, biztosítva van. E célra egyenként 100 kor. államsegély utalványoztatott 43 róm. kath., 26 gör. kath., 17 ág. hitv. ev. és 9 izraelita; összesen 95 tanító részére 9500 korona államsegély. A tanítók fizetésének kiegészítésére és évtőlódós pótlékuk fedezésére utalványozott, illetőleg engedélyezett államsegély együttesen 53,211 korona. A tanítók lakása (lakpénze) mindenütt biztosítva van. Összeirattak az óvodakötelesek úgy, miként a tankötelesek. Az óvodakötelezettség érvényre emelése érdekében a községi előljárók részéről a kellő intézkedések kielégítő eredménnyel tettek meg. A kisedóvodák, menedékházak épületei, azok felszerelése, játszótér és kertek közül a tóraszlaviczai és zborói állami, valamint a kisszebeni és nagysárosi községi óvodák nem felelnek meg teljesen a követelményeknek. A magyar nyelvtanítás sikerének fokozása, illetőleg biztosítása céljából mindenekelőtt legalább állami iskolával bíró községekben mulhatatlanul szükséges óvodák létesítése, u. m.: Aranybánya, Berettyó, Deméthe, Girált, Gulyvész, Kőszeg, Krivány, Lemes, Sverzsó, Tarnó és Szedlicze. Az állandó és nyári menedékházak vezetőinek kiképzésére tanfolyam nem rendeztetett. Az óvodák kielégítően felelnek meg a követelményeknek. Egyes helyeken az eredményt a helyi felügyelet hiánya csökkentti. A vármegye területén, Eperjesen, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által fenntartott árvaház kitűzött feladatának megfelel.

leányságba. Van egy özvegy nagybátyja, oda vonult, annak a háztartását vezeti.

— Tehát vége mindennek?

— Megváltozhatatlanul. Az én összetört szívemnek nem volt mit keresni többé a régi otthonban. Be láttam, hogy egész életemet hiába áldoztam fel. Valamit kellett találnom, a mibe beletemettem magamat, de másút, messze a bús emlékek színhelyétől. Birtokomat bérbe adtam, ide költöztem ebbe a felföldi kis városba, s kerestem olyan passziót magamnak, a mi az emberektől távol tartson; megtaláltam ezt a keleti nyelvekben, kivált az arab irodalom bűvára lettem. Még akkor volt az eszemben, hogy a kormánytól alkalmazást kérek valami keleti követséghez, — lassanként azonban erről is lemondtam. Feljöttem ebbe a kis városba, hogy messze legyek régi emlékeimtől. Egyetlen ismerősöm sem volt, mikor ide kerültem, tehát egészen passziósnak élhettem, azóta is egészen annak élek; bár lassan-lassan megismerkedtem a társadalommal is, szükségét nem érzem. Nos, kedves barátom, azok után, a miket meggyóntam, mondja csak: mit törődjem én ezzel a kicsinyes világgal? A sétálgató piperés hölgyekkel? A társadalmi körök divatos apróságával, tortáikkal, édes-boráikkal és pletykáikkal? Az egymást lenéző klikkek berzenkedéseivel, vagy a latinerek irigykedő torzsalkodásaival? ... Azzal, a mit tanultam, a mit mindennap gyarapítok, hasznára lehetek az irodalomnak. Lehet-e számomra más szerep a világon, mint a munka? ... Egy eltemetett világ «Fata morgana»-ja föl-

Iparostanoncz-iskola van: Eperjesen, Bártfán és Kis-Szebenben; kereskedőtanoncz-iskola Eperjesen, melyek az adott körülmények közt megfelelnek. A hit-erkölcsstan rendszeren és legalább heti egy órában tanítatják. Faiskola nincs minden községben. A gyümölcsfa-tenyésztésre csak egyes helyeken oktattatnak a növendékek. Eddig 17 gazdasági ismétlő-iskola szervezetett.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az Eperjesi Széchenyi-kör igazgatóválasztmánya október hó 7-ikén tartotta a nyári szünet után első gyűlését, *Ghillány József* kir. tanácsos elnökle alatt. Elnök melegen üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat s utalván a gyűlés tárgyainak fontosságára, s általában kikérte a választmány tagjainak továbbra is tanúsítandó meleg érdeklődését és támogatását. Majd igen szép szavakkal emlékezett meg *Sass Bertalan*nak időközben bekövetkezett elhúnytáról, ki az egyletnek — ennek alapítása óta — igen buzgó tagja s igazgatóválasztmányi tagja volt. Indítványára a gyűlés a halálozást felett legmélyebb fájdalomnak adott kifejezést s az elhúnytak érdemeit jegyzőkönyvében megörökítette. Sajnálattal vett tudomást a gyűlés *Urbanek József*nek, a Körnek alapításától kezdve derék és becsületes szolgájának elhúnytáról is, s helyesléssel vette tudomásul azt, hogy az elhúnyt eltemetési költségeit az egyleti pénztárból fedezték. — Ezután dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár mutatta be *Prielle Kornéliának*, a Kör tisztelti-tagjának meleg köszönő-leveleit, a melyet a hozzá intézett üdvözlő-iratra válaszképpen küldött, s a melyekben kilátásba helyezni sziveskedik azt is, hogy az egylet könyvtárát adományával gyarapítani fogja. A gyűlés a leveleket nagy örömmel és hálával vette tudomásul — Titkár bemutatta a *vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium*nak a Körhöz intézett rendeletét, melyszert népkönyvtárak létesítését céljából 2000 koronát tett a Kör részére folyóvá. Bemutatta egyszersmind azokat a köszönő-iratokat, a melyeket az elnökség nyomban e nagylelkű adományok vétele után, úgy a *vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium*hoz, mint dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t., köri védnökhoz, a Múzeumok és Könyvtárak országos felügyelőségének elnökéhez intézett. A gyűlés hálás örömmel vette tudomásul a bőkezű adományt, utólag helyesléssel vette tudomásul és tette magáévá a köszönő-iratokat, nemkülönben helyesléssel vett tudomást arról is, hogy a 2000 koronányi összeg az egylet pénztárában, külön betéti-könyvecskében, mint népkönyvtári alap kezeltek. Titkár javaslatára kimondotta a gyűlés, hogy kérelemmel fordul a minisztériumhoz az iránt, hogy a kegyesen megadott összegből a Kör eperjesi nagykönyvtára részére is legyen egy jelentékenyebb rész felhasználható, valamint az iránt is, hogy a vidéken létesítendő könyvtár ne a szó legszorosabb értelmében véve «népkönyvtár» legyen, hanem magasabb igények kielégítésére is alkalmasan szerveztessék. Elhatározta az igazgatóválasztmány, hogy ilyen könyvtárak szervezését elsősorban a bártfai és a héthársi vidéki választmányok igénybevételével igyekezzik megvalósítani, s e célból a nevezett vidéki választmányokat meg fogja keresni. — Titkár jelentése alapján helyesléssel vette tudomásul a

gyűlés azt az üdvözlő-iratot, a melyet az elnökség az egylet nevében a magyar orvosok és természetvizsgálók bártfai közgyűléséhez intézett. — Köszönettel vette tudomásul a gyűlés *Sváby Frigyes* szepesvármegyei levéltárosnak könyvadományát, valamint helyesléssel vett tudomást az ezért hozzá intézett köszönő-iratról. — Titkár indítványára elhatározta a gyűlés azt, hogy meleg kérő-irattal fordul a *67-ik sz. cs. és kir. gyalogezred parancsnokságához* és tisztikarához az iránt, hogy az ezred kitűnő zenekarának a Kör házi-estéin leendő közreműködését, a szokásos feltételek mellett, a jövő évadra is engedélyezni sziveskedjék. — A jogakadémia és a theologia polgárai, a múlt évben megállapítva volt feltételek mellett, testületi tagokul ismét felvették, s kimondotta a gyűlés azt is, hogy a két főgimnázium, a kollégiumi tanítóképző és az állami tanítónőképző-intézet ifjúságának a múlt évben megadott kedvezményeket ebben az évadban is készséggel megadni hajlandó. — Titkár jelentését a beérkezett pályaművek felől nagy örömmel vették tudomásul s a pályaműveket kiadták a magyar-irodalmi szakválasztmánynak, hogy azok megbírálásáról gondoskodjék s jelentését az igazgatóválasztmánynak betérjessze. Egy névtelenül beérkezett levelezőlapon kifejezett kérelem alapján kimondotta a gyűlés, hogy a pályázati határidő meghosszabbítását nem tartja szükségesnek. — Titkár javaslatára feljogosította a gyűlés a zene- és képzőművészeti szakválasztmányt arra, hogy a világhírű hegedűművésznek: *Burmester Willynek*, városunkban tervbe vett hangversenyét egy kassai könyvkereskedőnek költségére és kockázatára a Kör nevében megrendezhesse. — Sajnálattal vette tudomásul a gyűlés dr. *Mikler Károlynak*, a zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnökének arról a tisztségéről való lemondását s fáradozásaiért köszönetének, elismerésének adván kifejezést, felkérte őt arra, hogy úgy a zene- és képzőművészeti szakválasztmányban, mint az igazgatóválasztmányban is a közgyűlésig résztvenni s a Kör érdekében továbbra is szolgálni sziveskedjék. A zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnöki teendőinek helyettesként való ellátására a gyűlés — a közgyűlésig — az alapszabályokban biztosított jogánál fogva dr. *Dobay Józsefet*, a zene-szakválasztmány tagját kérte fel — A gyűlés végén dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár, nagy mértékű egyéb elfoglaltságára, valamint arra utalva, hogy már 1898-ban és 1899-ben is megkísérelte állásáról való lemondását s csakis ideiglenesen vállalta el továbbra is annak viselését, bejelentette a titkári állásról való lelépését s kérte, hogy az igazgatóválasztmány ebben az állásban őt helyettesítse. Az igazgatóválasztmány érthető megdöbbenéssel hallotta a Kör lelkének, hivatott, kiváló oszlopának határozott kijelentését, dacára annak, hogy dr. *Horváth Ödön* titkár ezt a szándékát már több ízben kifejezte. Úgyde olyan előreláthatólag nagy horderejű következményei lehetnek annak, ha ez a szándék megvalósul, hogy Széchenyi-körünk igazgatóválasztmánya a lemondás pillanatában nem tehetett egyebet, mint hogy dr. *Horváth Ödön* mindenáron reábirja arra, hogy most, közvetlenül a szezon előtt, elhatározását, a Kör s a társadalmi közérdekre való tekintettel, másítsa meg. Ha valaha, úgy éppen ez alkalommal bizonyította be Széchenyi-körünknek ez a pótolhatatlan, ritka nemes önzetlenséggel dolgozni tudó vezértisztviselője, hogy

— Az én egyszerű történetem? Talán a szenvedélyes játék. Ön sokszor játszik, ez nem jól van. Pihenjen.

— Pihenjek? Akkor nem élek. A szerep az én életem, hadd égjen, legalább nem vénülök meg.

— Hm! igaza lehet. Különben mi is az élet? buborék! — Hakkol hábel.

— Mi az?

— Hiábavalóság minden!

— Megint e sötét hang? Ön javíthatatlan.

— Ah ön nem adott nekem abszolúciót?

A leány mélyen nézett barátja szemébe:

— Nem adtam?

— Igaz, tegnap könyvet láttam az ön szép szemében.

A művésznő arca elborult:

— Minek az a «szép» szó? Öntől nem szeretem hallani.

— Pedig én nem hazudtam vele, mint udvarló.

— Furcsa! ha ön igazat mondott vele, miért hazudtak volna ők?

— Mert soha sem látták benne azt, a mit én: az igaz érzést. És én a legszebbet láttam benne tegnap: a részvét könyvét.

— A legszebbet? szebb érzés nincsen a nő szemében?

— Csak a szerelem lehet szebb. Ragyogott volna már ez valakire, Claire!? Nincs jogom kérdezni.

A nő merengve sűt le tekintetét, aztán nyíltan, őszintén nézett a férfi szemé közé.

— Ön tegnap föltárta előttem szívét, de előbb kételkedett, ha megértem-e? Meg akarom önt győzni e felől. Lássá, én is csalódtam már.

fölmerül néha a tenger sima tükrén... Az emlékezet csalóka tüneményei ezek; az élet romjai ott hevernek a tenger fenekén... Claire, ön könyezik?...

A nő felállt, elfordítá tekintetét és suttogva mondá:

— Kisértjen ki... A kocsi már itt lesz.

Szóltan haladtak ki egymás karján.

Odakinn kitisztult az ég, a csillagok fényesen ragyogtak alá a mérhetlen messzeségből... Az utca csendes, néma volt, mint a kiégett szív titkos világa, csak a hársfalevél zizegett halkán a sötét tér vízmedenceje körül...

A nő némán szorítá meg a férfi kezét, aztán a kocsi elrobogott vele.

A férfi egy darabig maga elé nézve, néhány idegen szót dörmögött:

— Hakkol hábel: hiábavalóság minden; a Kohelethnek igaza van.

Csendesen ballagott haza.

II.

Másnap Korbán meglátogatta barátját. Ő volt az egyetlen, kit a zárt életű művésznő elfogadott. Halványan fogadta, de nyájasan mosolyogva.

— Elhoztam tegnapi játéka bírálatát. Olvassa kéziratban; ha nem tetszik, javítok rajta, — kezdé a társalgást Korbán.

— Miért? Meggyőződése szerint írta meg. Ezen nincs mit javítani. Ismerem önt.

— Tehát hagyjuk ezt. Hogy aludt kedves Claire?

— Nem jól; az ön elbeszélése felizgatott.

tétele céljából október 18-án délelőtt 11 órakor a vármegyeháza tanácstermében rendkívüli törvényhatósági közgyűlés fog tartatni.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet igazgatóválasztmánya október 7-ikén tartotta gyűlését *Kubinyi Albertné* elnöklete alatt. A gyűlés számos folyóügyet intézett el, s különös gonddal és buzgalommal intézkedett az évi gyűjtésnek a foganatosítása tekintetében. Tudvalevő dolog, hogy az évi gyűjtés az egylet költségvetésében állandóan mintegy 1600 koronányi bevételi összeget jelent. Ezen az alapon fejtegette dr. *Horváth Ödön* titkár a gyűlés előtt a gyűjtés minél nagyobb buzgalommal való eszközölésének nagy fontosságát. A tíz darab gyűjtőkönnyvet az egylet nemeslelkű igazgatóválasztmányi tagjai között szétosztották, a kik a legközelebbi napokban fognak, — eléggé meg sem becsülhető áldozatkészséggel, — bekopogtatni a nemesszívű emberbarátokhoz, támogatást kérve e negyven év óta oly áldásosan működő derék egyesület iránt — «az emberszeretet nevében!»

Tanügyi törvények végrehajtásának eredménye Sárosvármegyében. A m. kir. miniszterelnökhöz intézett s az 1900. évre szóló jelentése szerint a vármegyei tanítói állomások törvényes legkisebb javadalmazása csak oly kisebb községekben nincs biztosítva, melyekben az iskola évek óta szünetel és csak névleg áll fenn. Ezek száma csekély. 62 róm. kath., 79 gör. kath., 12 ág. hitv. ev. és 5 izraelita; összesen 158 tanítói állomás javadalmazásának kiegészítésére 43,711 korona államsegély van engedélyezve. 155 tanítói állomásnál van 800 korona fizetés kiegészítésére államsegély engedélyezve. 141 állomásnál van egyenként 120 kor.-nál nagyobb államsegély engedélyezve. A tanítók évtödös pótléka minden iskolánál, melynél arra igényvel bíró tanító működik, biztosítva van. E célra egyenként 100 kor. államsegély utalványoztatott 43 róm. kath., 26 gör. kath., 17 ág. hitv. ev. és 9 izraelita; összesen 95 tanító részére 9500 korona államsegély. A tanítók fizetésének kiegészítésére és évtödös pótlékuk fedezésére utalványozott, illetőleg engedélyezett államsegély együttesen 53,211 korona. A tanítók lakása (lakpénze) mindenütt biztosítva van. Összeirattak az óvodakötelesek úgy, miként a tankötelesek. Az óvodakötelezettség érvényre emelése érdekében a községi előjárók részéről a kellő intézkedések kielégítő eredménnyel tétettek meg. A kisdudodák, menedékházak épületei, azok felszerelése, játszótér és kertek közül a tóraszlaviczai és zborói állami, valamint a kisszebeni és nagysárosi községi óvodák nem felelnek meg teljesen a követelményeknek. A magyar nyelvtanítás sikerének fokozása, illetőleg biztosítása céljából mindenekelőtt legalább állami iskolával bíró községekben mulhatatlanul szükséges óvodák létesítése, u. m.: Aranybánya, Berettyó, Deméthe, Girált, Gulyvész, Kőszeg, Krivány, Lemes, Sverzsó, Tarnó és Szedlicze. Az állandó és nyári menedékházak vezetőinek kiképzésére tanfolyam nem rendeztetett. Az óvodák kielégítően felelnek meg a követelményeknek. Egyes helyeken az eredményt a helyi felügyelet hiánya csökkentti. A vármegye területén, Eperjesen, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által fenntartott árvaház kitűzött feladatának megfelel-

Iparostanoncz-iskola van: Eperjesen, Bártfán és Kis-Szebenben; kereskedőtanoncz-iskola Eperjesen, melyek az adott körülmények közt megfelelnek. A hit-erkölcsstan rendszeren és legalább heti egy órában tanítatik. Faiskola nincs minden községben. A gyümölcsfa-tenyésztésre csak egyes helyeken oktattatnak a növendékek. Eddig 17 gazdasági ismétlő-iskola szervezetett.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Az Eperjesi Széchenyi-kör igazgatóválasztmánya október hó 7-ikén tartotta a nyári szünet után első gyűlését, *Ghállány József* kir. tanácsos elnöklete alatt. Elnök melegen üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat s utalván a gyűlés tárgyainak fontosságára, s általában kikérte a választmány tagjainak továbbra is tanúsítandó meleg érdeklődését és támogatását. Majd igen szép szavakkal emlékezett meg *Sass Bertalan*nak időközben bekövetkezett elhúnytaról, ki az egyletnek — ennek alapítása óta — igen buzgó tagja s igazgatóválasztmányi tagja volt. Indítványára a gyűlés a halálozást felett legmélyebb fájdalommal adott kifejezést s az elhúnyt érdemeit jegyzőkönyvében megörököltette. Sajnálatlalt vett tudomást a gyűlés *Urbanek József*nek, a Körnek alapításától kezdve derék és becsületes szolgájának elhúnytaról is, s helyesléssel vette tudomásul azt, hogy az elhunyt eltemetési költségeit az egyleti pénztárból fedezték. — Ezután dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár mutatta be *Prielle Kornéliának*, a Kör tiszteleti-tagjának meleg köszönő-leveleit, a melyet a hozzá intézett üdvözlő-iratra válaszképpen küldött, s a melyekben kilátásba helyezni sziveskedik azt is, hogy az egylet könyvtárát adományával gyarapítani fogja. A gyűlés a leveleket nagy örömmel és hálával vette tudomásul — Titkár bemutatta a *vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium*nak a Körhöz intézett rendeletét, melyszerint népkönyvtárak létesítése céljából 2000 koronát tett a Kör részére folyóvá. Bemutatta egyszersmind azokat a köszönő-iratokat, a melyeket az elnökség nyomban e nagylelkű adománynak vétele után, úgy a *vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium*hoz, mint dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t., körí védnökéhez, a Múzeumok és Könyvtárak országos felügyelőségének elnökéhez intézett. A gyűlés hálás örömmel vette tudomásul a bőkezű adományt, utólag helyesléssel vette tudomásul és tette magáévá a köszönő-iratokat, nemkülönben helyesléssel vett tudomást arról is, hogy a 2000 koronányi összeg az egylet pénztárában, külön betéti-könyvecskében, mint népkönyvtári alap kezeltek. Titkár javaslatára kimondotta a gyűlés, hogy kérelemmel fordul a minisztériumhoz az iránt, hogy a kegyesen megadott összegből a Kör eperjesi nagykönyvtára részére is legyen egy jelentékenyebb rész felhasználható, valamint az iránt is, hogy a vidéken létesítendő könyvtár ne a szó legszorosabb értelmében véve «népkönyvtár» legyen, hanem magasabb igények kielégítésére is alkalmasan szerveztessek. Elhatározta az igazgatóválasztmány, hogy ilyen könyvtárak szervezését elsősorban a bártfai és a héthársi vidéki választmányok igénybevételeivel igyekeznek megvalósítani, s e célból a nevezett vidéki választmányokat meg fogja keresni. — Titkár jelentése alapján helyesléssel vette tudomásul a

gyűlés azt az üdvözlő-iratot, a melyet az elnökség az egylet nevében a magyar orvosok és természetvizsgálók bártfai közgyűléséhez intézett. — Köszönettel vette tudomásul a gyűlés *Sváby Frigyes* szepesvármegyei levéltárosnak könyvadományát, valamint helyesléssel vette tudomást az ezért hozzá intézett köszönő-iratról. — Titkár indítványára elhatározta a gyűlés azt, hogy meleg kérő-irattal fordul a *67-ik sz. cs. és kir. gyalogezred parancsnokságához* és tisztikarához az iránt, hogy az ezred kitűnő zenekarának a Kör házi-estéin leendő közreműködését, a szokásos feltételek mellett, a jövő évadra is engedélyezni sziveskedjék. — A jogakadémia és a theologia polgárai, a múlt évben megállapítva volt feltételek mellett, testületi tagokul ismét felvették, s kimondotta a gyűlés azt is, hogy a két főgimnázium, a kollégiumi tanítóképző és az állami tanítónőképző-intézet ifjúságának a múlt évben megadott kedvezményeket ebben az évadban is készséggel megadni hajlandó. — Titkár jelentését a beérkezett pályaművek felől nagy örömmel vették tudomásul s a pályaműveket kiadták a magyar-irodalmi szakválasztmánynak, hogy azok megbírálásáról gondoskodják s jelentését az igazgatóválasztmánynak betérjessze. Egy névtelenül beérkezett levelezőlapra kifejezett kérelem alapján kimondotta a gyűlés, hogy a pályázati határidő meghosszabbítását nem tartja szükségesnek. — Titkár javaslatára feljogosította a gyűlés a zene- és képzőművészeti szakválasztmányt arra, hogy a világhírű hegedűművésznek: *Burmester Willynek*, városunkban tervbe vett hangversenyét egy kassai könyvkereskedőnek költségére és közkázatára a Kör nevében megrendezhesse. — Sajnálatlalt vette tudomásul a gyűlés dr. *Mikler Károlynak*, a zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnökének erről a tisztségéről való lemondását s fáradozásaiért köszönetének, elismerésének adván kifejezést, felkérte őt arra, hogy úgy a zene- és képzőművészeti szakválasztmányban, mint az igazgatóválasztmányban is a közgyűlésig résztvenni s a Kör részéről továbbra is szolgálni sziveskedjék. A zene- és képzőművészeti szakválasztmány elnöki teendőinek helyettesként való el látására a gyűlés — a közgyűlésig — az alapszabályokban biztosított jogánál fogva dr. *Dobay Józsefet*, a zene-szakválasztmány tagját kérte fel — A gyűlés végén dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, titkár, nagy mértékű egyéb elfoglaltságára, valamint arra utalva, hogy már 1898-ban és 1899-ben is megkísérelte állásáról való lemondását s csakis ideiglenesen vállalta el továbbra is annak viselését, bejelentette a titkári állásról való lelépését s kérte, hogy az igazgatóválasztmány ebben az állásban őt helyettesítse. Az igazgatóválasztmány érthető megdöbbenéssel hallotta a Kör lelkének, hivatott, kiváló oszlopának határozott kijelentését, dacára annak, hogy dr. *Horváth Ödön* titkár ezt a szándékát már több ízben kifejezte. Úgyde olyan előreláthatólag nagy horderejű következményei lehetnek annak, ha ez a szándék megvalósul, hogy Széchenyi-körünk igazgatóválasztmánya a lemondás pillanatában nem tehetett egyebet, mint hogy dr. *Horváth Ödönt* mindenáron reábirja arra, hogy most, közvetlenül a szezon előtt, elhatározását, a Kör s a társadalmi közérdekre való tekintettel, másítsa meg. Ha valaha, úgy éppen ez alkalommal bizonyította be Széchenyi-körünknek ez a pótolhatatlan, ritka nemes önzetlenséggel dolgozni tudó vezértisztviselője, hogy

leányságba. Van egy özvegy nagybátyja, oda vonult, annak a háztartását vezeti.

— Tehát vége mindennek?

— Megváltozhatlanul. Az én összetört szívemnek nem volt mit keresni többé a régi otthonban. Be-láttam, hogy egész életemet hiába áldoztam fel. Valamit kellett találnom, a mibe beletemetthessem magamat, de másút, messze a bús emlékek színhelyétől. Birtokomat bérbe adtam, ide költöztem ebbe a felföldi kis városba s kerestem olyan passziót magamnak, a mi az emberektől távol tartson; megtaláltam ezt a keleti nyelvekben, kivált az arab irodalom bűvára lettem. Még akkor volt az eszemben, hogy a kormánytól alkalmazást kérek valami keleti követséghez, — lassanként azonban erről is lemondtam. Feljöttem ebbe a kis városba, hogy messze legyek régi emlékeimtől. Egyetlen ismerősöm sem volt, mikor ide kerültem, tehát egészen passziómnak élhettem, azóta is egészen annak élek; bár lassan-lassan megismerkedtem a társadalommal is, szükségét nem érzem. Nos, kedves barátom, azok után, a miket meggyóntam, mondja csak: mit törőd-jem én ezzel a kicsinyes világgal? A sétálgató piperés hölgyekkel? A társadalmi körök divatos apróságaival, tortáikkal, édes-boraikkal és pletykáikkal? Az egymást lenéző klikkek berzenkedéseivel, vagy a latinerek irigykedő torzsalkodásaival? ... Azzal, a mit tanultam, a mit mindennap gyarapítok, hasznára lehetek az irodalomnak. Lehet-e számomra más szerep a világon, mint a munka? ... Egy eltemetett világ «Fata morgana»-ja föl-

fölmerül néha a tenger sima tükrén... Az emlékezet csalóka tüneményei ezek; az élet romjai ott hevernek a tenger fenekén... Claire, ön könyezik? ...

A nő felállt, elfordítá tekintetét és suttogva mondá:

— Kisérjen ki... A kocsi már itt lesz.

Szótlán haladtak ki egymás karján.

Odakinn kitisztult az ég, a csillagok fényesen ragyogtak alá a mérhetlen messzeségből... Az utca csendes, néma volt, mint a kiégett szív titkos világa, csak a hársfalevél zizegett halkán a sötét tér vízmedenczéje körül...

A nő némán szorítá meg a férfi kezét, aztán a kocsi elrobogott vele.

A férfi egy darabig maga elé nézve, néhány idegen szót dörmögött:

— Hakkol hábel: hiábavalóság minden; a Koboeth nek igaza van.

Csendesen ballagott haza.

II.

Másnap Korbán meglátogatta barátját. Ő volt az egyetlen, kit a zárt életű művész elfogadott. Halványan fogadta, de nyájasan mosolyogva.

— Elhoztam tegnapi játéka bírálatát. Olvassa kéziratban; ha nem tetszik, javítok rajta, — kezdé a társalgást Korbán.

— Miért? Meggyőződése szerint írta meg. Ezen nincs mit javítani. Ismerem önt.

— Tehát hagyjuk ezt. Hogy aludt kedves Claire?

— Nem jól; az ön elbeszélése felizgatott.

— Az én egyszerű történetem? Talán a szenvedélyes játék. Ön sokszor játszik, ez nem jól van. Pihenjen.

— Pihenjek? Akkor nem élek. A szerep az én életem, hadd égjen, legalább nem vénülök meg.

— Hm! igaza lehet. Különben mi is az élet? buborék! — Hakkol hábel.

— Mi az?

— Hiábavalóság minden!

— Megint e sötét hang? Ön javíthatatlan.

— Ah ön nem adott nekem abszolúciót?

A leány mélyen nézett barátja szemébe:

— Nem adtam?

— Igaz, tegnap könyvet láttam az ön szép szemében.

A művész arca elborult:

— Minek az a «szép» szó? Öntől nem szeretem hallani.

— Pedig én nem hazudtam vele, mint udvarló.

— Furesa! ha ön igazat mondott vele, miért hazudtak volna ők?

— Mert soha sem látták benne azt, a mit én: az igaz érzést. És én a legszebbet láttam benne tegnap: a részvét könyvét.

— A legszebbet? szebb érzés nincsen a nő szemében?

— Csak a szerelem lehet szebb. Ragyogott volna már ez valakire, Claire!? Nincs jogom kérdezni.

A nő merengve sűt le tekintetét, aztán nyíltan, őszintén nézett a férfi szemé közé.

— Ön tegnap föltárta előttem szívét, de előbb kételkedett, ha megértem-e? Meg akarom önt győzni e felől. Látta, én is csalódtam már.

mennyire szívéhez van növe az az egyesület, melynek országosan ismert nívója a legtöbbet neki köszönhet. Az elnökség és az egész igazgató-választmány kérésére dr. Horváth Ödön kir. tanácsos, titkár oda módosította visszalépési szándékát, hogy a közgyűlés az állást még tovább viseli, azonban csupán azon feltétel mellett, ha az igazgató-választmány már ezúttal egy titkár-helyettest kér fel melléje, a ki a felhalmozódott teendők ellátásában segítségére legyen. A gyűlés mély hálával megköszönvén a titkár emez elhatározását, a titkári teendők tekintetében leendő helyettesítésre dr. Körösy Györgyöt, a Kör egyik kiváló vezértisztviselőjét kérte fel. — Több új tagnak a felvétele és pár jelentéktelenebb ügynek az elintézése után a gyűlés véget ért.

A magyar-irodalmi szakválasztmány október hó 8-ikán tartotta ebben az évadban az első ülését Csengey Gusztáv elnökle alatt. Az elnök mindenekelőtt szívélyesen üdvözölte a választmányi tagokat, majd bemutatta a beérkezett pályamunkákat. A választmány az elbeszélésre kitűzött pályázatra beérkezett munkák megbírálására Csengey Gusztáv elnökle alatt Körösy György dr. és Kubányi Béla vál. tagokat küldte ki. A népszerű ismeretterjesztő felolvasásra hirdetett pályázatra beérkezett munkák bírálói: Jakóbai Dezső elnökle alatt Flórián Károly dr., Körösy György dr., Mikler Károly dr. Az irodalomtörténeti tanulmány bírálóbizottsága pedig: Párkányi Gyula elnökle alatt: Gömör János és Wallentinyi Samu dr. vál. tagokból áll. A választmány egyúttal a felolvasó-estélyeket október 30., november 13., 27. és december 11. napjára tűzte ki. Az első felolvasó Frenyo Lajos lesz. Elhatározta a választmány azt is, hogy Tarczai Györgyöt, Szabolicska Mihályt és Szadeczky Lajost egy-egy estélyen való közreműködésre fel fogják kérni. Határozatba ment továbbá az is, hogy a felolvasóestélyeken a szavazatot egy-egy rövid ismertető-előadás is pótolhatja.

A Széchenyi-kör pályázatán beérkezett pályaművek. I. Elbeszélés: I/1. «Pergamen díjnok.» Jelige: A pergamen számborból készül — és kalanderral simítják épp úgy, mint a közönséges papirost. — I/2. «Legyőzve.» Jelige: Becsüld meg tenmagad. (Bajza.) — I/3. «Klavirhangok.» Jelige: Régi nóta, kedves nóta cseng fülemben... — I/4. «Annuska halála.» Jelige: Megszokás minden — a gyerek is. (Kipling.) — I/5. «Ocska regény.» Jelige: Semmi sem új a nap alatt. — I/6. «Balás Feri karácsonya.» Jelige: Küzdelem, lemondás az élet.

II. Népszerű ismeretterjesztő felolvasás, a tudományok bármely ágából választott tárggyal: II/1. «Gyermekeink lelki élete a bölcsőtől az iskolai korig.» Jelige: Isten gyermekeiben áldja, vagy veri a szülőt. — II/2. «A szemek szépségéről.» Jelige: Barna menyecskének szeme közé néztem... stb. (Petőfi.) — II/3. «A magyar mythologia növényeiről.» Jelige: csak a címet viseli.

III. Irodalomtörténeti tanulmány 1820-tól napjainkig terjedő korszakból vett tárggyal: III/1. «A társadalmi probléma az Ember tragoediájában.» Jelige: csak a címet viseli.

A férfi megdőbött.

— Akkor ne érintse e helyet, én tudom, mennyire fáj az.

— Haha! és miért ne? — szólt a nő könnyed nevetéssel — néha enyhít a közlés és miért ne volna ön arra méltó, ha engem méltatott rá? — Csalódtam, Korbán, nagyon, mint ön; de önt nem szegényítette meg csalódása, mint engem.

— Hogy értsem ezt?

— Óh ne értse félre. Valaki meg tudott hatni. Szívem földobogott s nem tudtam, hogy érdemtelen közelített meg.

A nő végigsimította homlokát s hidegen nézett maga elé.

— Azt hittem, komolyan szeret, pedig — ah, hogy mondjam? — csak a színésznőt kereste bennem. Rossz hírünk van, kedves barátom!

— De ön jobb e hírnél — Claire, — mondja. hogy jobb volt!

A nő sápadtan meredt rá. Kinyílt sűrke szemei csodálatos tűzben ragyogtak.

— És ha én nem mondhatnám önnek azt, ha gyöngye lettem volna én is — rám vetné a követ?

Korbán megfogta a leány remegő kezét s lassan ajkához vonta:

— Akkor sem öné volna a szégyen, hanem azé, ki hitében megcsalta. Hogy tudnám én önt elítélni, ki már beláttam szép tiszta lelkébe.

— És tudna ön hinni nekem, hogy megóvott jó

SZINHÁZ.

Krémer Sándor itt időző színtársulata immár az összes műfajokban bemutatkozott s módunkban áll elmondani a társulatról véleményünket. Határozottan jobb, mint az előző évek. Nem annyira a társulatra, mint szervezett egészre áll ez — jöllehet e tekintetben a mult évi társulat szintén nem tűnt ki, hanem inkább az egyes szerepkörök betöltőire. A főerők — különösen a női erők — sokkal rokonszenvesebbek, tehetségesebbek, képzetesebbek, mint azt az utóbbi évek alatt itt működő társulatoknál tapasztaltuk. Az ismeretlen színpad s talán az is, hogy a társulat nincs még kellően egygyűfőrra, okozhatnak egy ideig még apróbb zavarokat, hibákat; annyi azonban máris konstatalható, hogy ha nem is az összjátékban, de egyes alakításokban találunk művészetet, bármely előadásban is. A midőn ezt örömmel adjuk hírül s vármegyénk, közelebből Eperjes város és vidéke színpártoló közönségét komoly bírálat alapján Krémer Sándor színtársulatának legmelegebb támogatására kérjük, a következőkben számolunk be az eddigi előadásokról:

Vasárnap, október 6-ikán, másodsor: «A baba». A kellemes zenéjű operett szabatos, egybevágó előadásban látta a közönség, mely elég szép számban jelent meg. Lónyai Piroška elragadóan bájos Alesie volt; Szabó Mariska is — a kinek nagyobb színpadokon is bizonyára sok sikere lesz még — teljes sikert aratott Lancelot szerepében; külön is tölemlytjük «ha mind ilyen» gyönyörű solóját, mit finom ízléssel énekelt s játszott el. A különben sikerült előadásra csak egy megjegyzésünk van: Október 6-ika az aradi vértanúk napja. Sajnáljuk, hogy szízigazgatónk nem volt erre tekintettel.

Hétfőn, okt. 7-ikén: «Ocskay brigadéros», Herczeg Ferencz négyfelvonásos történeti drámája. Herczeg Ferencznek ezt a nagyszerű, hazafias drámáját már látta közönségünk; ez a körülmény arra ösztönözte a szereplők némelyikét, hogy a szerep betanulására s kidolgozására fokozott gondot fordítsanak. A nagyszabású czímszerep alakításában számottevő rutint árult el Batosi, másrészt azonban jóakarólag figyelmeztetjük őt (Ocskay László), hogy hangjának erejét túl ne feszítse; szaválása az erősebb indulatok skáláján könnyen túlesap.

Kedden, október 8-ikán: «Rip van Winkle». Helyesléssel mutatunk rá arra, hogy Krémer Sándor az operetteirodalom legszebb, legértékesebb darabjainak bemutatásával ismerttet meg kiváló operette-erővel; azonban szerettünk volna megfelelő díszletet is. A kék hegyeket odagondolta ugyan az, a ki a darabban jobban ismerős, de hát még ez sem kelti fel a kívánt illúziót. Az előadás máskülönbén igen sikerült. Lónyai Piroška (Lisbeth), Gyárfás Ödön (Rip), az eperjesi igényeknek megfelelő jó erők. Vágó és Batosi ez alkalommal kifogástalanul alakítottak. A karok kielégítőek voltak.

Szerdán, október 9-ikén: «Honthy háza», Herczeg Ferencz darabja. A szereplők játéka — általános szempontból ítélve — nem érte el azt a színvonalat, melyet ez a finom szerkezetű dráma megkíván. Nem említünk egyeseket, csak egészben véve jegyezzük meg, hogy nagyobb gondot kellett volna fordítani egyes jelenetek kidomborítására.

szellemem, hogy megismertem a nyomorultat, mielőtt elbuktan, volna?!

— Ne szóljon többet. Biztos vagyok benne.

A leány görcsösen szorítja meg barátja kezét, aztán kitérték könnyei

— Köszönöm! — Óh ne fordítsa el tekintetét; hadd lássam azt a legszebb könyvet, mit ön most visszaadott nekem. De Istenem, mily bohók vagyunk mi! Milyen szép jelenetet produkálunk mi ketten publikum nélkül — a kulisszák mögött. Jöjjön, üljön ide mellém; csevegjünk már most vidáman, hisz az élet csupa bohóság — kaczagjunk szeme közé.

A leány föl kaczagott és forró könnyei egyre omlottak halvány arcára.

— Claire, úgy-e, ma nem fog játszani? —

— Nem, nem, barátom! Ma szabad napom van. Kisétálunk bátyámmal. Velünk jön ugy-e ön is?

— Hogyne, kedves Claire?! Elmegyünk az erdőbe, aztán letelepszünk a ligeti vendéglő terraszán. Csinálunk magunknak egy kis idyllt.

— Ah pompás lesz! — Óh be jól érzem most magamat! Kaczagott és tapsolt, mint a gyermek.

— Most megyek a nyomdába — szólt fölkelve Korbán — aztán, ügyebár, odakinn ebédeltünk?

— Óh igen, igen, az pompás lesz! — Siessen, barátom! Korbán megcsókolta a nyújtott finom kis kezét, aztán távozott.

Claire még soká nézett utána mozdulatlanul...

(Folyt. köv.)

Csütörtökön, október 10-ikén a «Szegény Jonathán» került színre. Az előadást teljesen kifogástalannak találjuk s bár gyenge közönség előtt, de ez volt a társulat eddigi legnagyobb sikere. A legnagyobb elismeréssel emeljük ki az emsemble-ből Szabó Mariskának (Henriette) művészi játékát s meglepően tiszta, tökéletes koloratur-énekét.

A pénteki s szombati előadásokról jövő számunk hoz tudósítást.

A jövő hét műsora: Hétfőn: «A könyvtárnok, vagy: A két Róbert», vígjáték. — Kedden: «Lili», operette. — Szerdán: «A vigéczek», énekes bohózat. — Csütörtökön: «A kis szökevény», operett-ujdonsgát. — Pénteken: «Szegény Jonathán», félélyárakkal. — Szombaton: «A kis szökevény», másodsor.

HIREK.

* Gör. kath. egyházmegyei hír. Kriskó Sándor jakabfalvi lelkész a felső-zepesi kerület esperesévé neveztetett ki.

* Ev. ref. istentisztelet. F. hó 20-ikán, vasárnap, d. e. 11 órakor a Kollégium orgonatermében újbóris kenyerre ev. ref. imádság leendő; a miről a t. hívek ez úton is értesítettek.

* Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Tabacsó János és Sitányiné Kapossy Mária okleveles tanítót, illetve tanítónőt a kápui állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, illetve tanítónővé kinevezte.

* Új főesperes. A sáros-zempléni ev. esperesség szavazatszedő-bizottsága e hó 4-ikén bontotta föl Bánó Árpád esperességi felügyelő elnökle alatt a Chotvács Endre budaméri lelkész elhúnyttával megüresedett főesperesi székre az egyes egyházközségek részéről beérkezett szavazatokat. Az eredmény az, hogy Hoznek Lajos girálty ev. lelkész lett abszolút többséggel megválasztva, a kit nagy ünnepélyességgel még e hó folyamán fognak új hivatalába iktatni. A megválasztott eddig is — mint főjegyző — elismerésreméltó szolgálatokat tett az esperességnek. Közbecsülésben álló, lelkes papja a girálty ev. egyháznak. Az új főesperes mellett a legtöbb szavazatot Hajdu János zsegyei ev. lelkész kapta.

† Halálozás. Özv. Bernatyák Jánosné szül. Reiner Szidónia október hó 8-ikán, életének 53-ik évében, Eperjesen elhunyt. Temetése okt. 10-ikén ment végbe.

* Iskola-felavatás Bártfán. A bártfai állami elemi iskola új épületének felavatása alkalmából, a Sáros-vármegyei Általános Népművelőegyesület közgyűlésével kapcsolatosan e hó 21-ikén tartandó ünnepélyre serényen fojnak az előkészületek. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Halász Ferencz miniszteri tanácsos, az állami elemi iskolai ügyosztály főnöke fog az ünnepélyen megjelenni. Eddig az ünnepélyen való részvételre közel 200-an jelentkeztek.

* Egyházi hangverseny. Az Eperjesi ev. gyámintézet nőgyűlése október 13-ikán d. u. 5 órakor az ev. templomban offertoriummal összekötött egyházi hangversenyt rendez. A befolyó jövedelem az egylet jótékony céljaira fordítatik. Az egy koronányi offertorium a gyámintézeti nőgyűlés két-két megbízott hölgytagja által a templom bejáratánál szedetik be. Műsor: 1. «Erős vár a mi Istenünk», Meyerbeer «Hugenották» című dalműve nyomán, Thalbergtől. Orgonán játsza Durst Győző. 2. «Ima», Hillertől; magán-soprán. Éneklő Topscher Anna, orgonán kíséri Durst Győző. 3. «Largo», Händeltől. Játsza a cs. és kir. 67. gy.-ezred zenekara vonós-hangszereken, orgonán kíséri Kohout Lipót karmester. 4. «Templomi ária», Stradellától; magán-soprán. Éneklő Topscher Anna, orgonán kíséri Durst Győző. 5. «Mi Atyánk», Weber K.-tól. Éneklő férfi- s női vegyes-kar Szánik Ernő vezetése mellett. Intermezzo a «Cavalleria rusticana» operából, Mascagnitól. Játsza a cs. és kir. 67. gy.-ezred zenekara vonós-hangszereken, orgonán kíséri Kohout Lipót.

* Ki lesz Abauj-Tornavármegye új főjegyzője? Ez a kérdés foglalkoztatja most a szomszéd vármegye illetékes köreit. Tudvalevő ugyanis, hogy az eddigi főjegyzőt, Hammersberg Lászlót a garbócs-bogdányi kerület képviselőjévé választotta. Mint értesülünk, a főjegyzői állás betöltésénél Géczy Gyula és Váczy József lesznek a legkomolyabb jelöltek.

* Az eperjesi ügyvédi-kamara ezennel köz-hírré teszi, hogy dr. Pivko Vladimír ügyvédet a kamara ügyvéd-névjegyzékébe — Alsókubin székhelylyel — felvette.

* Az «Eperjes szépítését előmozdító egyesület» választmányja október 9-ikén tartotta ülését Ghillány József kir. tanácsos elnökle alatt. Elnök mindenekelőtt bemutatta vármegyei főispánnak az átiratát, a melynek tanúsága szerint ő császári és apostoli királyi

Felsőleg legkegyelmesebben megengedni méltóztatott azt, hogy a nemzet védőangyalának, megdicsőült Erzsébet királynénak és Felsőlegnek szobra városunk «Erzsébet-liget»-ében felállíttassék. Ennek alapján a választmány elérkezettnek látta az időt arra, hogy a teljes díszszel megtartandó leleplezési ünnepély napját kitűzze. A választmány határozata szerint a szobor-leleplezési ünnepélyt 1901. évi október hó 27-ikén (vasárnap) délután 11 órakor fogják az «Erzsébet-liget»-ben megtartani. A választmány megállapította az ünnepély sorrendjét és részleteit, s határozott a meghívások és általában a rendezés részleteinek tárgyában is. A részletekben teljhatalmulag leendő intézkedések keresztülvitelére egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki. Az ünnepélyre meg fogják hívni az összes hatóságokat, intézeteket és testületeket, az «Eperjes szépitését előmozdító egyesület» tagjait és a nagyközönséget. A meghívók a felette szépek és lelkesnek ígérkező kegyelmes ünnepélyre közelebb fognak megjelenni. Az ünnepélyre mi már előzetesen is felhívjuk a közönség szíves figyelmét és meleg érdeklődését.

* Október 6-ikának megünneplése ez idén sem maradt el Eperjesen. Igaz ugyan, hogy ez a nemzeti emléknapunk az egyházak s hatóságok részéről még mindig nem részesül abban a díszben, a mely más, kevésbé jelentős nemzeti ünnepnapok alkalmával kápráztatja a szemet; de azért mégsem feledkezünk meg mindenki ezen a napon városunkban a tizenhárom dicső vértanú örökemlékű s a magyar nemzetnek méltán feledhetlen, fenséges tragédiájáról. Az öreg honvédek minden évben kikérik a csendes misét, s ezt ez idén is okt. 5-ikén tartották meg a városi kegyúri templomban. Azonkívül a Kollégium ifjúsága is lélekemelő, szép emléknapot tartott, mely az evang. templomban imával s a Himnusz eléneklésével vette kezdetét, majd a Kollégium dísztermében folytatódott. Itt a főiskolában a tanítóképző-intézeti növendékek ének-kara — Káfy Gyula tanár szakavatott vezetése alatt — Goll J.-tól: a Szeretet himnusát énekelte, majd Jankovics Akos jogásztudományi elnök megnyitó-beszédet mondott. Igen szépen és hatásosan szavalt Mittelmann Árpád főgimn. tanuló. Tartalmas, lelkes emlékbeszédet mondott Melzer Dezső theol. hallgató. Gévay Béla joghallgató mély érzéssel szavalt el Váradi Antalnak «A tizenhárom» című alkalmi költeményét, s végül az ifjúság harmónium kísérete mellett elénekelte a Himnuszt. A koll. intézetek tanári-karán kívül nagyszámú közönség vett részt az ünnepen; az első sorban tisztes agg honvédeink foglaltak helyet Desseoffy Lajos vezetése alatt. — A koll. főgimnázium Magyar Társasága külön is megünneplelte az aradi vértanúk napját. A műsor kezdő- és végpontjait a főgimn. ifjúság Himnusza és Szózatának karéneke képezte. A tartalmas megnyitót Mikola János VIII. oszt. tanuló tartotta. Szalay «Október 6.» és Ábrányi K. ugyancsak «Október 6.» című jeles költeményét Lányi Alfréd, illetve Mittelmann Árpád VIII. oszt. tanuló szavalt el mély érzéssel, kellő hangléptéssel s igen hatásosan. Az emléknap jelentőségéről igen tanulságos felolvasást tartott Hartmann Imre VIII. oszt. tanuló.

* Az állami tanítóképző-intézet igazg.-tanácsa október hó 10-ikén tartotta gyűlését Matarovszky Béla kir. tanfelügyelő elnökelete alatt. A gyűlés tárgyait az elmúlt tanévre vonatkozólag a minisztériumhoz felterjesztendő igazgatói jelentés és a múlt évi zárszámadások képezték. Mind a kettőt az igazgató-tanács — Dúcs Mária igazgató előadása alapján — teljes elismeréssel és köszönettel elfogadván, a minisztériumhoz felterjeszteni határozta. Dr. Horváth Ödön kir. tanácsos, mint az igazgató-tanács által megválasztott intézeti gondnok, jelentést tett a megtartott számadásvizsgálatokról és ezek eredményéről. Ghillány József kir. tanácsos pedig az «Eperjes szépitését előmozdító egyesület» nevében kérte az intézetnek részvételét a f. évi október hó 27-ikére tervezett Erzsébet-szobor leleplezési ünnepére. Az igazgató-tanács tagjai a gyűlés után megvizsgálták az intézet étkezőhelyiségeit s teljes megelégedésüket fejezték ki a látottak felett.

* Burmester Willy hangversenye. Lapunk Széchenyi-köri rovatában emlékezünk meg arról a tervről, a mely szerint a Kör egy felette érdekes és igen nagy művelőzetet ígérő nyilvános hangversenyt szándékozik rendezni, és pedig Burmester Willy hegedűművésznek és Mayer-Mahr Mór berlini zongoraművésznek a közreműködésével. A hangversenynek az ideje még határozatlan megállapítva nincsen, e tekintetben tárgyalások folynak egy kassai könyvkereskedővel; de már mostan is reá akarjuk irányozni közönségünknek a figyelmét arra a ritka művelőzetre, a mely ennek a hangversenynek az alkalmából és képében számára kínálkozik. Tájékoztatásul itt közöljük két hírlapnak a bírálatát arról a hangversenyről, a melyet Burmester

Budapesten tartott. — A Budapesti Napló így írt: «A filharmónikusok mai, második hangversenye váratlan meglepetést szerzett a közönségnek. Burmester jött, jászott és győzött; legyőzte Kubeliket. Régen hangzott a Vigadóban olyan taps, mint ma a Burmester hegedűjátéka után. A két teremben alig maradt ember ülve, felugrott az egész közönség és mennydörgött a taps, a míg a művész két ráadásal nem toldotta meg Bach farsztó hegedűversenyét. Burmester szikár, szőke ember, kimért, hideg megjelenésű, tökéletes biztonsággal és remek plasztikával játszik. Technikája szédületes. Első ráadásul Paganini Variációit játszotta, példátlan bravúrral. Flaszolettjei csodás tisztaságúak, pizzikatója utólrétegetlen, a hangja gyönyörű. Ez a száma leirhatatlan lelkesedést keltett, és a közönség nem nyugodott, a míg még egy ráadást nem játszott, megint Bachtól. Úgy Bach, mint a Paganini Variációi inkább a technika csillogtatására adnak alkalmat, semmint kifejezésteljes, meleg játékra. De Burmester előadásában nem hiányzott semmi. Tökéletes volt. Kubelik nagyot tanulhatott volna, ha véletlenül végighallgatja, vagy — mondjuk inkább — végignézi az estét. Nem annyira Burmester játékában rejlett a tanulság, mint inkább a közönség magatartásában. Szinte tobzódtak az örömben, hogy ledöntheti a régi bálványt és újat állíthat a helyére. A második szám után, de még később is, künn a folyosón egyebet sem hallott az ember, mint: Letözte Kubeliket! Kubelik le van pipálva! Megadta Kubeliknek! És hogy ujjongott mindenki! Csak úgy, mint nemrégiben még Kubeliknek ujjongtak; sőt még jobban. Tagadhatatlanul a Kubelik verségének is örültek egy kicsit a Burmester győzelmében. Kubelik nagyon nagy művész, de Burmester még nagyobb. Komolyabb, kiforrottabb, később. Reméljük, hogy mai óriási sikere után önálló hangversenyben is bemutatja a budapesti közönségnek ragyogó talentumát és tudását.» — A Magyar Nemzet referálja ez volt: «Burmester Willy, a norvég hegedűművész — a ki Budapestnek ez idő szerint a legkedvenczebb hegedűse, hogy úgy mondjuk, a ki előadás tekintetében Kubeliknél Kubeliknél — tegnap zsúfolt ház előtt hangversenyt adott a Royalban. A nagy Mendelssohn-versenynel ejtette bámulatba hallgatóságát, és Wieniavsky, Paganini, Bach remekeivel ezúttal is fényesen tanúsította, hogy egyike ő azoknak, a kik az első sorban állanak. Technikája fenomenális, az előadás nemessége, az előkelő klasszicitás terén Burmester bárkivel kiállja a versenyt, felül pedig senki sem mulja. Fényes sikere arra ösztönözte, hogy még egy hangversenyt rendezzen Budapesten.»

* Tanulmányi kirándulás. A kir. kath. főgimnázium ifjúsága — felhasználván a múlt heti igen kellemes őszi időt — kedves és tanulságos kirándulást tett tanárai vezetése alatt a szigordi völgybe és Dubnik-Vörösvágra. A tíz kocsiból álló kocsisor reggel megindulván, 8 óra után a völgybe érkezett, a hol az ifjúság jó kedvének szabadságot adott, és így néhány órára megváltozott az erdő csendje: fölverte a hangos fiúk vígsága. Délfelé az útnak másik része kezdődött, a mely a tanulmányi kirándulás főcélja volt: az opálbányák és a csiszoló-műhely megtekintése. A tanulók némely része megilletődéssel közeledett a bányákhoz, hogy életében először lássa a föld mélységes üregét. Baj nélkül történt ez, mert a m. kir. bányahivatal oly előkészületet tett az ifjúság vezetésére, a mely teljes biztosíték volt a cél elérésére. A tanulók szakavatott magyarázatot kaptak az opál bányászatról, a kövek repesztéséről; látták az emelőgépet, a mely 166 méter mélységből kiszivattyúzza a vizet és kiemeli a bányászati fölösleges törmelékét; végül az eljárásnak utolsó részét tekintették meg: az opál csiszolását. Így tehát az egész folyamatot látták, a mivel egyrészt szellemi ismeretök szépen gyarapodott, de másrészt a testöket edzette az erős mozgás. Köszönetet érdemel a m. kir. bányahivatal, hogy október 3-ikát a 70 tanulóból és Kavalszky Agost, Pethé Ferenc és Jakobei Dezső tanárokból álló csapatnak oly kellemes emlékvé tette.

* Tűz ütött ki október 6-ikán, az esti órákban Melórisz Józsefnek dubravai majorjában. A kivonult tűzország csupán a tűz tovaerjedésének megállítására szorítkozhatott, a mi sikerült is. Ellenben a kigyuladt magtárban felhalmozott s cséplésre váró nagyobb mennyiségű árpa a lángok martalékává lett. Sajnos, hogy a tűz által okozott kár még részben sem térül meg, mert biztosítva nem volt.

* A «Magyar nyelvhibák» javító és magyarázó szótára — tekintettel az okszerű helyesírásra — ára 2 korona; valamint «Magyar rím-szótár», egyúttal kimerítő nyelvtani példatár, ára 1 kor. 50 fill. Mindkét füzet Füredi Ignác budapesti gyakorló-tanító és képző-tanártól most jelent meg Dobrovsky és Franke kiadásában Budapesten.

* A csorbai-tóért — mint legújabb hiteles forrásból értesülünk — Hohenlohe herceg magáért a tóért s közvetlen környékeért nem egy, hanem három millió koronát ajánlott fel id. Szentiványi Józsefnek, a tó tulajdonosának, és ismerve a herceg szívósságát, melylyel kedvencz idejához — lehetőleg az egész Tátrát birni — ragaszkodik, valamint ismerve azokat a kifogyhatatlan pénzforrásokat, melyek a hercegnek kedvteléseire kielégítésére rendelkezésére állanak, méltán lehetett attól tartani, hogy szükség esetén még többet fog felajánlani. Tekintve azt a körülményt, hogy a Csorba-tó reális értéke alig haladja túl az egy millió korona értéket, a magyar államnak igen nehéz helyzete volt, hogy az országnak eme gyöngyét a magunk számára megtartsa. Úgy Széll Kálmán miniszterelnök, mint Darányi Ignác földm. és Lukács László pénzügyi miniszterek tudomást szerezvén az ajánlatról, hazafiságuk módot talált arra, hogy hazánkban eme, a külföld által méltán irigyelt kincse az országé maradjon. A Csorba-tó tulajdonosa is, kinek hazafisága nem egyszer hozott áldozatot a közügy érdekében, készséggel igyekezett megkönnyíteni a magyar állam vezető-férfiainak hazafias s kötelességszerű szándékát s ily módon — a mint azt már hivatalosan is megerősítették — a szépséges csorbai-tó s pompás vidéke ma már elidegeníthetlen tulajdonát képezi a magyar államnak. A szerződés a napokban kötött meg s Szentiványi József Kolozsvár mellett egyezer holdas birtokot s még közel három millió korona összeget kap a tóért s a hozzá tartozó összes ingatlanokért.

* Tea-ismerőknek. A Messmer-tea a legfinomabb és legjobb hírnevű teafaj; kitűnő keverékek. Csak finomabb üzletekben kapható. Próbacsomagok 100 gramm tartalommal 1 kor., 1.25, 1.60 és 2 koronáért Bein Simonnal Eperjesen.

* A szerkesztőség üzenete. Tapolyi ötvásárnak. Ön levelében helyeslését fejezi ki a felett, hogy az Eperjesi Lapok, a lefolyt országos képviselőválasztások alkalmából, a sárosvármegyei választások eredményét egyszerű tárgyilagossággal közölte s tartózkodott attól — már csak azért is, mivel nem politikai lap — hogy a bevégzett tényekhez bővebb kommentárt fűzzön. Köszönjük elismerését; de, mert úgy látszik más vélemények is lehetnek, alább közöljük az iráshibák hű visszaadásával azt a levelet, melyet az Eperjesi Lapok szerkesztője névtelenül a választás után kapott, az eperjesi postahivatal hivatalos bélyegzőjével ellátva, nyitott borítékban, bélyeggyel nélkül. (Már másodikban tapasztaljuk, hogy az eperjesi levelek portómentességet élveznek.) A szóban forgó levél a következőképen szól: «Bácsi! Ne blamirozom magát, kinevelték hogy úgy haragszik a választás miatt! — az első lapon csak a színházról van szó, pedig azt hiszem, hogy Bácsi nem csak maga magának a lapot ír.»

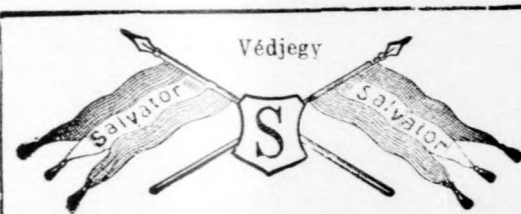
Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

Nyilttér.

Védjegy

**Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás
Salvator**

Kitűnő sikerrel használják. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Keilemes izü.

Könnyen emeszthető.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Mindazok, kik néhai édesanyánk, anyósunk, testvérünk, illetve sógornónk,

özv. Bernatyák Jánosné

sz. Reiner Szidónia úrnőnek

elhúnytá és temetése alkalmával szivesek voltak részvételükkel, illetve megjelenésükkel fájdalunkat enyhíteni: fogadják ez úton is szívünk mélyéből fakadó őszinte köszönetünket.

A gyászoló család.

850—1901. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott kir. főbányahivatalnál f. évi október 30-ikán délelőtt 9 órakor zárt ajánlatbeli versenytárgyalás tartatik az 1902-ik évben fenntartással szállítandó következő termények- és anyagokra:

I. csoport: Gabona- és takarmányművek:

210 q. búzára, 1 hl.-ként 75 kg. súlyú,
400 q. rozsrá, 1 " 71 " "
40 q. zabra, 1 " 43 " "
30 q. lószénára,
16 q. alomszalmára,
20 q. zsúpszalmára.

II. csoport: Olajneműk és zsiradékok:

600 kg. repceolaj (kétszer finomított),
600 kg. dynamogépolaj (gyorsjárású gépekhez),
600 kg. tiszta fagygyú (1 kg.-os darabokban),
200 kg. kenderkőcra, tiszta.

Ezen csoportbeli anyagok mintázandók és származási helyük megnevezendő.

III. csoport: Fűrészárúkra:

500 db. 4 m. hosszú, 30 cm. széles, 5 cm. vastag fenyőpadlóra,
2000 " 4 m. hosszú, 6 cm. széles, 3 cm. vastag fenyőlécze,
200.000 " 46 cm. hosszú, 8 cm. széles, 1 cm. vastag fenyőszindelyre, és
4 m³ 4 m. hosszú, 25 cm. széles, 10 cm. vastag tölgypadlóra.

Az 1 koronás bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott zárt, magyar nyelven szerkesztett ajánlatok a fenti határidőig alulírott főbányahivatalnál — hol az árlejtési feltételek is betekintheők — beadandók lesznek; később beadott, vagy utóajánlatok feltétlenül visszautasíthatnak. Az ajánlatok közüli szabadon választhatási jogot az alulírott kir. főbányahivatal magának fenntartja.

Szóvart, 1901. évi október hó 7.

M. kir. főbányahivatal.

Holland-amerikai útirány: Rotterdam-NewYork

Legközelebbi hajó-indulás:

Potsdam: október 17-én d. u. 4 órakor.
Rotterdam: október 24-én d. e. 10¹/₂ órakor.
Amsterdam: október 31-én d. u. 3¹/₂ órakor.
Maasdam: november 7-én d. e. 11 órakor.

— Új kettőscsavarú gőzhajók 12,500 tonna. —

Árak: Az I. hajóoszt.-ban 264 kor.-tól feljebb) a kikötőből.
A II. " 228 kor.-tól feljebb)
III. osztály 197 kor. 40 fil. Bécsből.

Hajóoszt.-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10. Fedélzet-iroda:
Bécs, IV., Weyringergasse 7/A.

Fiók-irodák Ausztriában: Brünn, Innsbruck és Trieszt.

Globus tisztító kivonat

a
legjobb fémtisztító szer

Dobozok 10, 16 és 30 fillér minden, plakátok által hirdetett üzletben.

Minden kísérlet további használatát biztosítja.

Feltaláló és egyedüli gyáros:
FRITZ SCHULZ jun. Aktiengesellschaft, Lipose és Eger.

Hirdetések

jutányos áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

4884—1901. polg. szám.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy az Eperjes sz. kir. város közönsége által az eperjesi tűzrakatya cseljára kisajátított területek kártalanítására nézve az 1881. évi XLI. t.-cz. 46. §-ában előírt bírói eljárás foganatosítására határnapul 1901. évi november hó 9-ik napjának d. e. 9 óráját Péchy Pál kir. törvényszéki bíró hivatalos helyiségébe (törvényszék I. emelet, 8.) és folytatólag a helyszínére kitézte.

Ezen eljáráshoz az összes érdekelt feleket azzal idézi, hogy a netalán távollévő vagy ismeretlen tartózkodásiukat az ügygondnokul rendelt dr. Horovitz Gyula ügyvéd képviselendő, és hogy az érdekeltnek elmaradása a kártalanítás feletti érdemleges határozatnak a meghozatalát gátolni nem fogja.

Kir. tvszék Eperjesen, 1901. szeptember 25-ikén.

Péchy Pál s. k.,

(P. H.)

kiküldött kir. tszékbi bíró.

Erdei tobozokat

(Zapfen, Waldzapfen)

minden mennyiségben veszünk.

Kérdések intézendők:

Ungar Ign. és Fia
malmi céghez, Kassán.

Nagy jövedelem, magas jutalék

kinálkozik mindenkinek, a ki egy elsőrangú budapesti részvénytársaság képviselőt, a törvény értelmében megengedett sorsjegyek részletfizetésre való eladására elvállalja.

Levelek: «Nagy jövedelem» címre — Eckstein Bernát hirdetési iroda, Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz.

Van szerencsénk a nagyérd. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy

Porosz-fűtőszén- és Coaks-raktárt

közvetlen üzletünk mellett nyitottunk.

Árak:

I-ső minőségű porosz-fűtőszén:

1000 kgr. vételnél mm.-kint frt 1.80
kisebb vételnél " 1.90

I-ső minőségű Coaks:

1000 kgr. vételnél mm.-kint frt 2.—
kisebb vételnél " 2.20

Házhoz szállítva 10 krajczár lesz felszámítva métermázsánkint.

Teljes tisztelettel LUCHS EDE ÉS TÁRSA.

Alapított
1862.

TOTTIS ÉS KREN

„AZ ÉSZAKCSILLAGHOZ”

Budapest, IV., Bécsi-utca 1. szám,

ajánlják közel 40 éve fennálló és az egész országban legjobb hírnévnek örvendő áruházukat vászon és fehérneműk beszerzésére.

Nagy raktár finom női-, úri- és gyermek-fehérneműekben.

Teljes menyasszonyi kelengyék 1000 koronától 10,000 koronáig, a legjobb minőségért és a legszolidabb, legmodernebb kivitelért teljes kezesség.

Legnagyobb gyári raktár szőnyegeken, bútorszövetekben, takarókban, függönyökben, futókban, gyékényekben stb., legolcsóbb gyári áron.

Nagyobb bevásárlásoknál, vagy menyasszonyi kelengyék megrendelésénél

— direkt levélbeli megkeresésre — megbizottunkat teljes mintakollekcióval, saját költségünkre küldjük bárhová.

Mintákkal és választék-küldeményekkel mindenkoron szívesen rendelkezésre állunk.

THE NEUCHATEL ASPHALTE COMPANY LIMITED

Budapest: Andrassy-út 1. szám || Kassán: Pesti-út 1. szám

legkiválóbb aszfalt-vállalat,

Magyarországon 30 év óta áll fenn.

Vállalkozik mindennemű aszfaltburkolatok elkészítésére, valamint nedves falaknak szárazzá tételére az egyedül bevált „Val de Travers” természetes aszfalttal.

„Schimandl-zár“

riadó biztonsági zár betörések ellen!

Szabadalmazva az összes államokban!

Egyedüli biztos védelem betörések ellen!

Fontos bankok, ékszerészek, kereskedők, gyárosok, háztulajdonosok, magánlakások stb. részére.

T. cz. I A «Schimandl-zár», mely a betörők ellen az egyedüli biztos óvszer, egy csinosan fényezett ajtózárral, a melyet csupán az erre szolgáló kulccsal lehet kinyitni. A legesekélyebb kísérletre, hogy ezen zárat idegen vagy tolvajkulccsal kinyissák, avagy az ajtó-részek betörésére irányuló kísérletre is: egy kalapács kapcsolódik ki, a mely egy villamos-csengővel érintkezve, ezt mozgásba hozza, illetőleg a megkísérelt erőszakos kinyitást riadó csengéssel jelzi. A betörés kísérletének megakadályozására szolgáló csengő tetszés szerint alkalmazható a cselédszobában, a házmesternél, vagy bármely más alkalmas helyen. Kívánatra ugyanazon emeltyűvel egy ugyanitt alkalmazott löveg is nagy durranással elsüthető, a mely az alvó szomszédságot is felriasztja. A «Schimandl-zár» mindenféle ajtón, ablakon, redőnyön, pincze- és padlásajtón, szóval mindenütt könnyen alkalmazható, a hol betörés elhárítandó, és feltétlenül megbízhatóan jelzi minden betörési kísérletet. A «Schimandl-zár», melyből ezek vannak már használatban, darabonként 15 koronába kerül.

Bővebbet Schimandl Géznál Budapesten, VIII., József-körút 77. sz.

Házeladás.

A Pankuch-féle Magyar- és Kovács-utczai ház és belső-ség szabad kézből — vagy pedig az 1901. évi október hó 31-ikén az eperjesi kir. törvényszék pertárában délelőtt 9 órakor megtartandó önkéntes bírói árverésen — **eladó.**

Közelebbi feltételek megtudhatók az eperjesi telekkönyvi hatóságnál 4017—1901. tkvi szám alatt és dr. Balpataky Imre ügyvédi irodájában Eperjesen.

Hazai ipar!

Magyar gyártmány!

„EMKE“-padlófénymáz.

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk **Berkes-féle „Emke“-padlófénymázt** s így elérjük, hogy kitűnő, legjobb magyar gyártmányt kaphatunk, s e mellett kiváló közművelődési ezélt szolgálunk, mert **50% az „Emke“ javára szolgál.**

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen terpentinszagot napokig a szobákban tűrni.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: víztől nem lesz foltos, mint a többi fénymáz.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: üvegkeménységűvé válik s így legkevésbé kopik.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: szeszszel higítható.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló fénymáz: kitűnően alkalmas konyhabútorok és más, erős használatnak kitett tárgyak mázolására.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és főeladási hely:

Berkes Bertalan, Nagyvárad.

Eladási hely:

Eperjesen: Lindner J. Mór és Lefkovits Emil urak kereskedéseiben.

Mellékjövedelem.

Intelligens urak — foglalkozásukra való tekintet nélkül — minden állással összeférő mellékjövedelemre tehetnek szert.

Nem kell hozzá sem szakismeret, sem nagy fáradság.

Barátaik, ismerőseik körében kell csak tevékenységet kifejtjenők e minden kétségen felül tiszteletreméltó mellékjövedelemi forrásnak minél nagyobb mértékben való kiaknázása végett.

Teljes felvilágosítás azonnal adatik.

A kik erre vállalkozni hajlandók, küldjék pontos címmel ellátott ajánlataikat, (melyek rögtön továbbíttatnak) „Mellékjövedelem“ jelige alatt az

„ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ“ hirdetési osztályához,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Legújabb kitüntetés:

Aranyérem

Világkiállítás Paris, 1900.
Együttműködés a vegyészeti iparral.

Sokkal jobb mint a piros
tisztító pomádé
Globus tisztító-kivonat

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges.,
LIPCSE és EGER.
Mindenenütt kapható!

TÁROGATÓ

(Rákóczi tárogatója).

A t. közönség egyik legkedveltebb fúvó-hangszere. Kellemes és lágy melabús hangja a fülre kellemesen hat. Tanároktól, zenekapacitásoktól számos elismerés.

Ára: 30 frttól 70 frtig.

Stowasser-féle tárogató-iskola zongorakisérettel — ingyen.

Hegedűk vonóval	3 frttól 15 frtig
Mesterhegedűk vonóval	15 frttól 300 frtig
Gordonkák vonóval	10 frttól 150 frtig
Nagybőgők vonóval	30 frttól 100 frtig
Fuvólak	2 frttól 100 frtig
Szarnylefűrtők	14 frttól 20 frtig
Czimbalmok	35 frttól 300 frtig

Elpusztíthatatlan
kitűnő erős hangú **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8,
10 frttól 80 frtig.

STOWASSER JÁNOS

es. és kir. udvari hangszergyár
Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám,
saját házában (a kereskedelmi minisztérium mellett).

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

A párisi világkiállításon nagy aranyéremmel kitüntette

Keil-lakk (Glaser)

legkitűnőbb mázólszer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér.
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fillér.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fillér.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.